

מהנעשה במל"מ

על משמר המורשת וההנצחה

מתנדבי המל"מ מנחילים ערכים ומורשת לנוער

כשלושים וחמישה מתנדבים וסגל המל"מ התכנסו (ב-11 ביולי 2011) לסכם את שנת הלימודים תשע"א של תוכנית ימי חוויה מודיעינית לנוער. תא"ל (מיל) גדי זהר, ראש ועדת מורשת ותכנים, סקר את נתוני הפעילות בשנה זו שהייתה הראשונה להפעלה מלאה של התוכנית לאחר פיילוט שבוצע בשנת הלימודים הקודמת.

צוינו לטובה המתנדבים הרבים שתרמו מזמנם ומרצם להצלחת התוכנית, ובמיוחד הצוות הניהולי בראשות ניצה אלינוב ולצידה דורית זקס, מירי שד"ר ונילי אושרובסקי. בין המדריכים בלטו יהודה פרידמן ויגאל הרפז שהדריכו במוזיאון, צוות תצוגת השלל בראשות זמירה לביא, וכמובן מדריכים נוספים ו"מספרי הפרשיות", שמסיבות מובנות לא נוכל לפרט את שמותיהם, שהציגו כ-15 פרשיות מרתקות וליוו את המבקרים במבוכן ובאוהל שם.

הנתונים אכן מרשימים: 44 ביקורים של כ-2,400 תלמידים מ-50 בתי ספר, רובם מהפריפריה. התלמידים עברו במבוכן ההנצחה ובאוהל שם, במוזיאון המודיעיני או בתצוגת שלל הטרור, קיימו מפגש עם ותיקי הקהילה לשמיעת פרשיה מודיעינית וצפו במיצג החדש "כוח הידע". תגובות התלמידים והמורים היו נלהבות ונלמדו לקחים רבים שיישמו בשנת הפעילות הבאה. צוינו לטובה המתנדבים הרבים שתרמו מזמנם ומרצם להצלחת התוכנית בארגון.

ומה הלאה? נקבעו המשימות לשנה הקרובה, בראשן הגדלת מספר המדריכים ו"מספרי הפרשיות", שדרוג מוזיאון המודיעיני שזכה לביקורות טובות מאוד למרות אי עדכניותו. השלמת אתר האינטרנט של המל"מ ועדכונו השוטף, הרחבת מעגל בתי הספר שיבקר במל"מ, בעיקר מהפריפריה.

מנכ"ל המל"מ, תא"ל (מיל) דוד צור סיכם את השנה הראשונה כהצלחה והודה במילים חמות למתנדבים הרבים על תרומתם. הוא ברך על הדרך בה חודש הפרויקט ובה הוא מנוהל כיום ואמר כי הנהלת המל"מ מייחסת לו חשיבות רבה.

דבר העורכת

לאחר "האביב הערבי" הגיע הקיץ שלנו על מעלותיו (הנבוהות), ובצילן אנו חותמים את הגיליון השביעי במספר של "רואים מל"מ", האגרת החודשית של המרכז למורשת המודיעין. המידעון מופץ באינטרנט במטרה

צילום: גדי ספרי

לחזק את הקשר בין המרכז וחברי העמותה לקהילת המודיעין, סדירים וותיקים גם יחד.

הגיליון הנוכחי, כמו קודמיו, מכיל עדכונים קצרים על "מה היה לנו בבית" ועל אירועים בתחומי עניין שעל סדר יומה של קהילת המודיעין. בגיליון זה אנו מזוהחים על כנסים שהתקיימו במרכז, על פעילויות ההנצחה והמורשת, ערבי עיון שעניינם התמורות במזרח התיכון והשפעתן על ישראל ועל העשייה המודיעינית, ומבשרים על אירועים בתקופה הקרובה. נקווה לראותכם בין באי המרכז כשותפים מלאים לעשייה. הגיליון הבא יופיע בראשית הסתיו.

יוכי ארליך

תרגיל החירום הלאומי:

המודעות להתגוננות בפני סייבר

במסגרת תרגיל החירום הלאומי - נקודת מפנה 5 - שנערך בחודש יוני 2011 נבחנו נושאים רבים של היערכות החזית האזרחית למלחמה כוללת.

השתתפו מאות גופים, בהם פיקוד העורף, משטרת ישראל, משרדי הממשלה, גופי הרפואה, הכיבוי וההצלה, חברות התשתית בתחומי חשמל, מים ותקשורת והרשויות המקומיות.

אחד הנושאים שקבל השנה עדיפות בתרגול הוא איום הסייבר, במטרה לשפר את ההתגוננות כלפיו.

ערב העיון השנתי לזכרו של סא"ל ד"ר שלמה בן-אלקנה ז"ל

סא"ל ד"ר שלמה בן-אלקנה ז"ל

כמידי שנה התקיים במל"מ (ב-7 ביולי 2011) ערב העיון השנתי לזכרו של סא"ל ד"ר שלמה בן-אלקנה ז"ל. תא"ל (מיל') אפרים לפיד סקר את התמורות ביחסה של החברה הישראלית לנפגעי צה"ל ואת המאמצים הרבים הנעשים למנוע נפגעים ולחבק את המשפחות.

המשך הערב היה מחווה ליחידת איתור נעדרים (אית"ן) בצה"ל, שהוקמה ע"י בן-אלקנה לאחר מלחמת יום הכיפורים. סא"ל ושופט בדימוס, ארי תיבון, מחוקרי היחידה, תיאר את סוגיית חקירת נעדרים קרבות האצ"ל ברמלה במאי 1948. בקרבות אלה נפלו 53 לוחמי אצ"ל. רק לאחרונה בעקבות חקירה מורכבת של חוקרי אית"ן זוהו יצחק חדש, שמואל וויס וחיים מאיר בויום שנחשבו עד אז לנעדרים.

ד"ר בועז גנור, ראש התכנית ללימודי טרור ובטחון המולדת במרכז הבינתחומי בהרצליה, הרצה בנושא "הטרור הבינלאומי, המהפכות בארצות ערב והמדיניות האמריקאית". הוא הביע חשש כבד, ברקע לתמורות במזרח התיכון, שהתנועות האסלאמיות וארגוני הטרור ינצלו את המנגנונים הדמוקרטיים כדי לקדם את האינטרסים הפוליטיים והשלטוניים שלהם. להערכתו, התממשות תרחיש כזה עלולה להביא להסלמה אזורית ובינלאומית.

גנור העריך כי ממשל אובמה, כמו קודמו ממשל בוש, מייצגים נאיביות של העם האמריקאי הרואה בדמוקרטיה ובבחירות דמוקרטיות ביטוי לקדמה ולליברליזם ופתרון קסם לסכנת הרדיקליזציה האסלאמית. זאת בשעה שמטרת האחים המוסלמים היא, להקים מדינת ח'ליפות אסלאמית בהנהגת השריעה. כמענה אפשרי לסיכונים אלה גנור קרא לגיבושה של "תכנית מרשל" לעולם הערבי: הענקת סיוע בינלאומי כלכלי, חינוכי והומניטרי, למשטרים הערביים החדשים ולמשטרים הפרגמטיים הוותיקים.

מהנעשה באמ"ן

חגיגות יום ההולדת

אלוף אביב כוכבי

חיל המודיעין ציין (ב-13 ביולי 2011)

ששים ושלוש שנים להקמתו בסדרת אירועים חגיגיים שבמרכזם עמדה הנחלת מורשת המודיעין וחיוזקה. במסגרת זאת התקיימו מספר אירועים ביחידות החייל. האירוע המרכזי התקיים במעמד ראש אמ"ן

אלוף אביב כוכבי, קמנ"ר תא"ל אריאל קארו, מנכ"ל המל"מ תא"ל (מיל') דוד צור, סגל הפיקוד הבכיר של אמ"ן, חיילים נציגי יחידות שונות בחמ"ן וותיקי החייל. האירוע כלל שני חלקים. בחלקו הראשון התקיים חידון מורשת המודיעין וידעת הארץ שסייעו בהכנתו החידוגאי דן חמיצר וראש ענף היסטוריה ומורשת לשעבר באמ"ן, סא"ל גדעון מטשניק. בראש צוות השופטים עמד תא"ל (מיל') יובל חלמיש, קמנ"ר לשעבר. סגן אביעד מחטיבת המחקר הוא הזוכה במקום הראשון. למתמודדים שהגיעו לגמר (14 במספר) הוענקה חברות כבוד בעמותת המרכז למורשת המודיעין בשם יו"ר המל"מ והמנכ"ל.

בחלק השני התקיים טקס חלוקת תעודות הוקרה ופרסים לחיילים, ליחידות ולפרויקטים מצטיינים בתחום המודיעיני, המבצעי ובתחום התרומה והמעורבות בקהילה. במעמד מרגש אף הוענק פרס מפעל חיים לתא"ל (מיל') מוטי כץ על התנדבות רבת שנים ותרומתו לקידום מוכנות צה"ל למלחמה. על הארגון נצחה רע"ן פרט סא"ל ורד לב קרוק.

מבזקי עמותת ש.מ.2

■ **הטיפול במאגר הידע הקיים לצורך הנחלתו לדור הצעיר** - ועדת התוכן של עמותת ש.מ.2 החלה בתהליך מיפוי, ריכוז וסינון של כלל חומרי מורשה קיימים על גבי מדיות שונות ובשרתים שונים בסיוע מתנדב "מורשת יחידה", יוסי דגן. מטרת הפרויקט היא לרכז את מכלול החומרים הקיימים הרלוונטיים (סרטים, תמונות, לקטים ומצגות) בהיבט התוכני והטכני לשימוש בהנחלת המורשה ביחידה בעתיד.

■ **תרומה לקהילה** - עמותת ש.מ.2 קבלה (ב-28 ביוני 2011) תעודת הוקרה מיוחדת מעמותת "נבהים", לציון שיתוף הפעולה המוצלח בין העמותות, על תרומת יוצאי יחידה 8200 בקליטתם המוצלחת ומציאת הזדמנויות תעסוקה מבטיחות לעולים חדשים. צוינו במיוחד: תרומתם של חונכים יוצאי יחידה 8200, החיבור לכנס "הרשת החברתית" של העמותה, האזכור השוטף בניוזלטר של ש.מ.2 ומיזם החממה המשותף.

■ **כנס "חברים ברשת"** - כאלף איש מיוצאי היחידה השתתפו הקיץ בכנס Networking השלישי שקיימה השנה העמותה ב"האנגר 11". הכנס היה הזדמנות למפגש חברים והיכרות, וחשיפה של מיזמים חדשים. חברת Pneumedicare זכתה בתחרות במקום הראשון בתקווה שתסייע להצלת חייהם של אנשים רבים. העמותה מקיימת גם סדנאות ליזמים צעירים.

■ **"מפגש חוג הידידים"** - בסוף חודש יוני 2011 קיימה העמותה מפגש תקופתי עם 'חוג הידידים'. הוצגה פעילות העמותה עד כה ותוכניתה לעתיד. במסגרת הערב סקר מפקד היחידה את התמודדות היחידה עם האתגרים החדשים על רקע התמורות במזרח התיכון ומשמעויותיהם בהיבטים הטכנולוגיים, והפיכתו של מרחב הסייבר למוקד עניין חדש.

עמותת "מודיעין 10" בפעילות אינטנסיבית

לאחרונה התקיים מפגש חברי העמותה בו נסקרה פעילות המוסד לאיתורו של פושע המלחמה יוזף מנגלה. חבר העמותה יוסי חן הציג במפגש תוצאות מחקר מקיף בנושא. בהמשך הערב נערכה האסיפה הכללית ממנה עלה כי במהלך השנה האחרונה נערכו 17 פעילויות, שכללו הרצאות וספורים ברחבי הארץ, כמו גם צעדת חברי העמותה בהשתתפות אנשי היחידה הסדירה לזכר חלליה. הצעדה הסתיימה כמיטב המסורת בעצרת לרגלי האנדרטה לזכר הנופלים. בפעילויות אלה נכלל גם "קמפוס" סוף שבוע בחיפה, שהיה עתיר סיורים וספיגת ידע.

שנת העבודה הנוכחית הוקדשה לאתיופיה, עליית היהודים וקליטתם בארץ. פרופסור חגי ארליך הרצה בנושא, והתקיים מפגש מרתק עם איש המוסד לשעבר שספר על המבצעים הנועזים להעלאת יהודי אתיופיה. בקרוב ירצה בפני חברי העמותה ח"כ שלמה מולא על בעיית הקליטה בארץ, "אורות וצללים".

מסע רגלי בעקבות יהודי אתיופיה

ילדים עולים מאתיופיה בדרך לישראל

קבוצה של צעירים בני העדה האתיופית שעלו לישראל בשנות השמונים, לצד מספר אנשי מוסד לשעבר שפיקדו והשתתפו במבצע חילוץ, יצאו לסיור רגלי "בעקבות יהודי אתיופיה" עד גבול סודאן.

בראש הקבוצה עמד דוד בן ישראל (טרזן) שהקדים וערך לפני המסע סיור הכנה באזור צפון אתיופיה, במסגרתו הגיע לאזור שבו שוכנות כנסיות עתיקות על פסגות מבודדות בראשי הרים נישאים. כדי להגיע אליהן צריך לטפס במאמץ רב המלווה בסיכון גדול ובשל כך הן אינן מוכרות.

המסע לצפון אתיופיה הסתייע בקרן ההנצחה "הנה קם עם" הפועלת במל"מ. צילומים מרהיבי עיניים ממסעו זה, המתלווים לכתבה פרי עטו, ניתן למצוא בכתב העת 'טבע הדברים', אפריל 2011. טרזן עשה זאת!

הצי"ח: "מורה נבוכים" חדש לעולם המודיעין במאה ה-21

מאז הבקיע "האביב הערבי" בינואר השנה רבו ימי העיון עליו בישראל. במל"מ (15 יוני 2011) ביקשנו לבחון את ההקשרים המודיעיניים של תופעה היסטורית זאת ומה יש בה הרלוונטי לעשייתנו

הלוי: ששה חודשים ויותר אחרי פרוץ האירועים אין לאיש יכולת לדעת מי ומי בחבורת המנהיגים העולים

הפגנות בירדן

יו"ר המל"מ, מר אפרים הלוי (בעבר ראש המוסד וראש המועצה לביטחון לאומי) ניתח את האתגרים החדשים שמבשר "האביב" לישראל. בדבריו העלה תחילה את הקושי של המודיעין לצפות תפניות הקשורות להתפתחויות עמוקות ומורכבות בזירה הפנימית והשלכותיהן על יציבות המשטרים ואופיים. במצרים, קבע, אפילו הצמרת המקומית הופתעה מההתקוממות הספונטאנית לכאורה של המוני העם. אשר על כן, אמר, מה לנו כי נלין על עצמנו? גם עתה, הוסיף, ששה חודשים ויותר אחרי פרוץ האירועים שהביאו להדחת הנשיא מבארכ, אין לאיש יכולת לדעת מי ומי בחבורת המנהיגים העולים, ומי יכתיב את המחר מקרב פיקוד הצבא או שלל הגורמים עד לצעירי האחים המוסלמים. במצב זה גם אם הקברניט חייב לחבר צי"ח לאומי, קשה לו להגדיר מה בדיוק הוא רוצה לדעת. אם בעבר נרשם בראש הצי"ח של אמ"ן "סימנים מעידים למלחמה", מה עומד היום בראש הצי"ח? יתרה מכך, אם קשה להגדיר מה לאסוף קשה לא פחות להגדיר איך לאסוף? במצב הנוכחי גם מעצמה כארצות הברית מתקשה להגדיר את קשת הצרכים ולעצב את הצי"ח של מקבלי ההחלטות. באחת, אנו נמצאים עתה במצב המחייב "מורה נבוכים" חדש לעולם המודיעין של המאה העשרים ואחת.

זיסר: המשטר הסורי נלחם עתה על חייו והמומנטום לצד מתנגדיו. אולם כל שניתן בשלב זה לומר הוא שהמאבק על סוריה עתיד להיות ממושך ועקוב מדם

פרופסור אייל זיסר, מומחה לסוריה ולבנון מאוניברסיטת תל אביב, ניסה להציג הקשרים חדשים להערכתו את המתרחש עתה בסוריה בה אין האש דועכת מאז מרץ 2011. מצד אחד, המשטר הסורי נכשל כישלון חרוץ בניסיונו לדכא או להכיל את המחאה, בין אם בדרך כוחנית צבאית, ובין אם על דרך פיזור הבטחות ריקות לרפורמות מקיפות. משבוע לשבוע הולכת המחאה ומתפשטת לכל רחבי המדינה והיא אף הגיעה לפרברי העוני סביב הערים הגדולות. המפגינים מעודדים על ידי תמיכה רבת פנים מכיוונו של המרחב האסלאמי-סוני שסביב לסוריה. גם תורכיה ובעקבותיה הקהילה הבינלאומית הולכות ומקצינות את הביקורת על המשטר הסורי. בצל כל אלו הולכת סוריה ושוקעת למציאות כאוטית. קשה במיוחד היא הפגיעה בכלכלה, וזו עשויה להיות כנראה נקודת התורפה העיקרית של המשטר. שכן קריסה כלכלית מסתמנת, אפילו רק אובדן יכולתו של המשטר להמשיך ולתגמל את תומכיו (או אפילו את היושבים לפי שעה על הגדר, בייחוד בערים הגדולות חלב ודמשק) עשוי לחרוץ את עתידו של בשאר אל-אסד.

מצד שני, המשטר הסורי לא קרס כמו אלה של מצרים או תוניס. הצמרת הסורית עדיין שומרת על לכידות סביב הנשיא ומערך התעמולה של המשטר ומנגנוני הביטחון והצבא עודם אפקטיביים לפחות בערים הגדולות. משקלול נתונים אלה עולה בבירור כי המשטר הסורי נלחם עתה על חייו. הזמן אינו משחק לצידו והמומנטום לצד מתנגדיו, אולם כל שניתן בשלב זה לומר הוא שהמאבק על סוריה עתיד להיות ממושך ועקוב מדם.

המשך בעמוד 5

הפגנות בסוריה

ליטבק: איראן אמנם הרוויחה מהיחלשותה האזורית של מצרים אך מודאגת מחידוד השסע הסוני - שיעי והתחזקות סעודיה ותורכיה

פרופ' מאיר ליטבק, מומחה לאיראן ולמרחב הערבי מאוניברסיטת תל-אביב הסתייג במשתמע מהדגשת "האביב הערבי" כתופעה כול-אזורית. הוא הצביע על הישרדותם של מבנים ודפוסים חברתיים מסורתיים על אף התהפוכות מאז ינואר השנה. המשטרים המלוכניים, קבע, פרט לבחריין, שרדו עד כה את ההתקוממות העממיות טוב יותר ממשטרים רפובליקניים, אם בגלל שהלגיטימציה שלהם מבוססת יותר, או מפני שמדובר בחברות בהן התפתח מעמד בינוני עירוני קטן יותר. תופעה כוללת אחרת, אמר, היא שבארצות בהם קיימים שסעים אתניים או דתיים עמוקים, או שחזקות בהן הנאמנויות השבטיות, מצליחים המשטרים לגייס תמיכה מבני הקבוצה האתנית או השבטית להם שייכים, וכך לנהל מאבק הישרדות עיקש יותר.

מנהיגי תורכיה ואיראן

באשר לאיראן, בתחילה נראה היה כי איראן הרוויחה מנפילתו של מבארכ, מי שנתפש כיריבה המשמעותי ומנהיג המחנה הפרגמטאי והאנטי-אסלאמיסטי באזור. נפילתו היוותה גם מכה לארה"ב, ובכך הוסיפה רווח לאיראן. "האביב" הסיט בנוסף את תשומת הלב העולמית ממאמציה של איראן להשיג יכולת גרעינית. מצד שני, האירועים בבחריין חידדו את השסע הסוני-שיעי ודחפו את כל ארצות המפרץ הערביות להתייצב מאחורי סעודיה וכנגד איראן. גם ערעור משטרו של בשאר אל-אסד אינו מבשר טוב למשטר האייתולות, כיוון שמדובר בבעל הברית האסטרטגי החשוב ביותר שלו. החלשתו או הפלתו של המשטר הסורי, יפגעו באינטרסים האיראניים בלבנון ואולי אף בעיראק. המשך התחזקותה של תורכיה כמעצמה אזורית מדאיג אף הוא את המנהיגות בטהראן.

מזאל: מצרים צפויה להיזדרות במצב הכלכלי ולשנים של אי יציבות פוליטית

צבי מזאל, מי שכיהן כשגריר ישראל בקהיר, ניתח את התמורות במצרים וקבע כי מצבה מדרדר והולך. מחמד אל-בראדעי, אחד המועמדים האפשריים לנשיאות, אמר בראיון עיתונאי כי "מצרים מתפוררת חברתית, כלכלתה במצב לא טוב, הזירה הפוליטית היא חור שחור, ואיש אינו יודע לאן אנו הולכים". מזאל הביע ספק אם אכן מוכנה החברה המצרית לבנות משטר ליברלי, דמוקרטי ממוסד, המבוסס גם על זכויות "האחר": נשים, ובני מיעוטים. המהפכה הנוכחית, אמר, שיחררה דווקא את הכוחות הרדיקלים המסורתיים של החברה שדוכאו בזמן מבארכ: האחים המוסלמים והאסלאמיסטים למיניהם, לאומנים קיצוניים, ושמאל קיצוני.

הצבא המצרי שתפס את השלטון ב-11 בפברואר, הוסיף מזאל, הוא חלק מן המשטר הישן. נראה שהצבא היה רוצה להעביר את השלטון לידיים אזרחיות במהירות אבל אינו מסוגל להחזיר את הסדר על כנו. הוא "מנהל רומן" עם האחים המוסלמים, ובכך מעורר על עצמו את כעסם של צעירי המהפכה. אלה מתנגדים להקמת מדינה דתית ורוצים בחיסול אנשי המשטר הישן ושיטותיהם, כולל מיצוי הדין עם מבארכ אישית.

מעל כל אלה מצרים צועדת לעבר משבר כלכלי חריף שיגביר את אי יציבותה: בארבעת החודשים הראשונים של השנה הכלכלה המצרית התכווצה ב-7 אחוז, בין 5 ל-10 מיליארד דולר הוברחו מן המדינה, אין השקעות זרות, שיעור התיירות צנח, השביתות משתקות את הייצור ומחלישות את תפקודם של משרדי ממשלה. נראה שהמהפכה תקועה ולא הולכת לשום מקום. מזאל העריך בסיום דבריו כי למצרים צפויות שנים ארוכות של אי יציבות לפני שיתבסס שלטון חדש.

הפגנות במצרים

גלבו: אחד מאתגרי המודיעין הוא החיבור הנכון בין "האמנים" - מורי דרך גאונים שניחנו בתחושה היסטורית - לבין "אומנים", הטכנאים הגדולים של עבודת המודיעין לסוגיה

את יום העיון חתם במילות סיום תא"ל (מיל) עמוס גלבו. יש קושי מובנה, אמר, להבין מה באמת קורה מול תהליכים חברתיים, תרבותיים, פוליטיים כה מורכבים. רובם מתרחשים כזרמי מעמקים, וגם כאשר הם עולים על פני השטח קשה להבין להיכן הם זורמים. הקשה מכול הוא לזהות את העיקר, את הזרם המרכזי שישפיע על העתיד ויעצב אותו. מודלים, סטטיסטיקות, סקרים, ואלפי פיסות מידע לא יעזרו אלא רק בשוליים. אין פלא שהמודיעין האסטרטגי שונה פעם אחר פעם, בישראל ובכל מקום בעולם.

מהתבוננות בציווי האימפרסיוניסטים הצרפתיים, הגיע גלבו למסקנה שחקר תהליכים והבנתם הוא אמנות. אנו צריכים "אמנים" ענקיים ("עוקרי הרים" בלשון חז"ל) על מנת שיהיו מורי הדרך המודיעיניים בחקר התהליכים. ואולם לצד "ענקים" אלה, עתירי דמיון, ידע רב-תחומי, וגאוני תחושה היסטורית, אנו צריכים הרבה "אומנים", הלא הם הטכנאים הגדולים של עבודת המודיעין לסוגיה. ביחד, אלה לצד אלה, בפעולה הדדית, אולי יצליחו להבין את התמונה הגדולה של התהליך ומגמותיו. זהו אחד מאתגרי המודיעין: החיבור הנכון בין "האמנים" ל"אומנים".

יש האומרים שאחד הפתרונות לסוגיית "ההבנה" הוא הדגשת המחקר התמידי לטווח הרחוק על חשבון זה השוטף. אולי. הבעיה היא שהטווח הארוך מתחיל מחרי: הוא חלק מהשוטף התמידי. והרי אתגר נוסף: מציאת החיבור הנכון בין המחר לבין הטווח הארוך המשתרע על פני שנים.

פרס בטחון ישראל לשנת 2011: תרומה ייחודית לשמירת עוצמתה ויתרונה האיכותי של המדינה

נשיא המדינה שמעון פרס העניק ב- 5 ביולי 2011 את פרס בטחון ישראל יחד עם שר הביטחון אהוד ברק, הרמטכ"ל רא"ל בני גנץ, מנכ"ל משרד הביטחון אלוף (מיל) אודי שני ובכירי מערכת הביטחון לפרויקטים ופעילויות שתרמו להגברת ביטחון המדינה ולשמירה על עוצמתה ויתרונה האיכותי בשדה הקרב, הן בהיבט הטכנולוגי והן בהיבט המבצעי.

השנה הוענקו פרסים ל- 3 צוותים. אחד הפרסים הוענק לצוות של חיל המודיעין עבור פיתוח ויישום יכולות חדשות המהוות הישג טכנולוגי ומודיעיני ליחידות מסוגן. פרויקט זה הוא פרי מאמציהם של רבים לאורך תקופה ארוכה. השימוש המבצעי ביכולות אלה מביא במישורן להישגים ערכיים מרחיקי לכת בתרומתם לביטחון המדינה.

פרס נוסף הוענק לצוות של משרד ראש הממשלה ורפאל על פיתוח כלים טכנולוגיים ומבצעיים לצורך ביצוע משימה קשה ומורכבת. הגשמתה דרשה מחד גיסא יכולת חשיבה מקורית ויצירתיות מרשימה ביותר, ומאידך גיסא תעוזה וכושר ביצוע חסרי תקדים. ההישגים במשימה זו הם בעלי תרומה מכרעת לביטחון המדינה. כל הכבוד!

המוסד לאמנות וציור

סמל המוסד בצלחת פורצלן מעוטרת בזהב ובצבעי כחול לבן - מעשה ידי עובדת המשרד בתערוכה.

אגמון בחילופי משמרות

ב-26 ביוני 2011 נאספו רבים מחברי אגמון לכנס השנתי שעמד בסימן חילופי הנשיאים בעמותה. אלוף (דימ) יצחק חופי (חקה) סיים בתחילת שנה זו י"ג שנים כנשיא אגמון, ונחום אדמוני החליפו בתפקיד זה. צבור החברים נפרד מחקה בחמימות רבה והוענק לו מגן העמותה. בכנס נשא דברים ראש המוסד תמיר פרדו, שאמר כי הוא רואה בגמלאים חלק בלתי נפרד מהמוסד ועובדיו וילחם על כך מול כל אלה המנסים להפריד ביניהם. פרדו בירך את חקה והודה לו על שירותו הכפול במוסד ובאגמון.

הלך לעולמו ד"ר יונה אליאן - הרופא המסתורי שהשתתף במבצע אייכמן

שני כלי רכב ושבעה אנשים חיכו דרוכים לבואו של אייכמן, משקיפים על תחנת האוטובוס בקו 203. שלושים שניות הספיקו לחבורה ללכוד את הצורר ולהיעלם מהשטח. בעצירה הבאה של כלי הרכב, ידאגו להחליף לוחיות רישוי ותעודות. אחד מהם, אולי האנונימי מכולם היה א' שכונה "הרופא".

בימים אלה נחשפו בציבור פרטים רבים על האיש המסתורי - ד"ר יונה אליאן, שהלך לעולמו (88) לאחר שלקה במחלה קשה. במהלך ימי האבל ניחמו את המשפחה האבלה, מנכ"ל המל"מ תא"ל (מיל) דוד צור, ואבנר ששקד בחודשים האחרונים על הכנת תערוכה מיוחדת בנושא המבצע. תרומתו של ד"ר יונה אליאן לא הסתכמה במבצע המפורסם, אלא בפעילויות רבות ונוספות, שספק אם יתפרסמו אי פעם. בנו של ד"ר אליאן, דן, קרדילוג בעצמו, ובני המשפחה, כמו רבים בציבור, אינם יודעים מה היה חלקו. המחט המפורסמת ששימשה להרדמתו של אייכמן, ועליה נכתב בתקשורת לאחרונה, נמסרה מהאב לבנו לפני חודשים לא רבים. לצד הבעת תנחומים, הזמין מנכ"ל המל"מ את בני המשפחה לביקור במרכז, והציג את התכנית להקדיש פינה לסיפור לכידת אייכמן במוזיאון המל"מ ולהציב בה, לצד מוצגים נוספים מן המבצע, גם את המחט המדוברת. בכוונתנו לפרסם בגיליון הקרוב של מבט מל"מ כתבה נרחבת לזכרו של ד"ר יונה אליאן.

המחט ששימשה להרדמתו של אייכמן

מועדון חבצלת בחיפושי הגז והנפט בים התיכון הישראלי

הסתיים בהצלחה "שלב הבקעה" של חיפושי הגז בים התיכון הישראלי ואנו מצויים בראשית "שלב ניצול ההצלחה" - כך בישר אל"מ (די.מ.) הגיאולוג יוסי לנגוצקי לחברי "מועדון חבצלת" שהגיעו לשמוע את הרצאתו במל"מ (ב-29 ביוני 2011). הכמויות העצומות - שנפחן מגיע לכ-750 מיליארד מטר מעוקב - עשויות לספק את מלוא תצרוכת הגז של ישראל ליותר מחמישים שנה.

תגלית "שדה תמר" הייתה פריצת דרך אסטרטגית משום שאפשרה לראשונה כיוול בסיס הנתונים של המזרח התיכון כולו והגדלת הסיכויים לתגליות גז ונפט נוספות. במצב החדש שנוצר ייאלצו מגלי הגז לאתר שווקים בינלאומיים חדשים שהולכת הגז אליהם תחייב מציאת פתרונות הנדסיים עתירי ממון. יתרה מכך, כבר עתה ניתן לקבוע כי הפיצול הרב של 11 "מפעילים" על פני מרחב הים התיכון הישראלי יקשה גם הוא על הולכת הגז ושיווקו. והלבנונים - גם הם מזדעקים כדי להבטיח את חלקם בעוגת הגז הים תיכונית.

© Leofrancini | Dreamstime.com

חדש על המדף

מלחמות אבודות, עדות אישית

יעקב (יאשה) קדמי, מטר, 2011, 427 ע'.

אפרים הלוי, ראש המוסד לשעבר ויו"ר המל"מ, כתב בפתח דברי המבוא לספר: "סיפור חייו ומאבקיו האישיים של יעקב קדמי שזורים רבים מהפרקים החשובים של ישראל והעם היהודי במחצית השנייה של המאה שעברה.

בחלקם היה שחקן שטח וצופה במתרחש בעיניים חדות וביקרתיות מאוד; בחלקם האחר מילא תפקיד מרכזי כפורץ נתיבים וכמי שעלה מכוח אישיותו וכישרונותיו לדרגה הבכירה ביותר בשירות הציבורי ועמד בראש מערכת ממלכתית שעניינה ומשימתה העלאת יהודי ברית המועצות לשעבר לישראל.

אך ספר זה הינו הרבה יותר מסיפור חיים של דמות בודדת. במידה רבה זו יצירה פנוראמית המשתרעת על פני תקופה גורלית בתולדות העם היהודי ומדינת ישראל כפי שהיא משתקפת בקורות חייו של נון קונפורמיסט מושבע, פטריוט יהודי וישראלי, שלא נשאר חייב לאיש".

בספר, "מלחמות אבודות", נחשפים לראשונה פרטים רבים על דרך קבלת ההחלטות במערכת הציבורית והמדינית בישראל, כולל מסקנות והערכות מעניינות ושונות מהמקובל על אישים פוליטיים מרכזיים כגון ולדימיר פוטין, מנחם בגין, אהוד ברק, שמעון פרס, בנימין נתניהו ואחרים; פרטים לא ידועים על שהתרחש בקהילת המודיעין בנוגע לחימוש הגרעיני האיראני ועל היחסים בין המודיעין הרוסי לישראלי.

הספר מאפשר לקורא להציץ למי שהגשים את חלום העלייה ארצה וזכה לחזור לזירת הקרב האישית שלו כראש מערכת ממלכתית, נתיב.

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה | ת"ד 3555 רמת השרון 47143 • טל': 03-5497019, פקס': 03-5497731 • דוא"ל: newsmlm@intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת

הופיע גיליון 60 של מבט מל"מ

קרון מאיר עמית להנחלת מורשת המודיעין ולחקר החלל
על שם אלוף מאיר עמית

המרכז למורשת המודיעין מל"מ -
אתר הנצחה ממלכתי לחללי הקהילה
ומשפחת עמית

מזמינים אתכם לאזכרה וערב הוקרה

למאיר עמית ז"ל

שתתקיים ביום רביעי, כ"ה בתמוז תשע"א, 27 ביולי 2011

אזכרה ופרחים, בבית הקברות רמת השרון, צומת מורשה	18:30
התכנסות וכיבוד קל, במרכז למורשת המודיעין (מל"מ) - אתר הנצחה ממלכתי לחללי הקהילה, צומת גלילות	19:30
ערב הוקרה	20:00

ערב הוקרה למאיר עמית

פתיחה	20:00
חלוקת מלגות	20:15
תרומתו של מאיר לתחום החלל בארץ, פרופ' אלוף (מל"מ)	20:30
יצחק בן ישראל, יו"ר המועצה הלאומית למחקר ופיתוח מסע לאוניברסיטת החלל בצרפת, רם לוי,	20:50
סדנת יובל נאמן למחקר, טכנולוגיה ובטחון שרים שירים שמאיר אהב עם מוישלה גרשטיין.	21:10

נא לאשר השתתפות בערב ההוקרה

בדוא"ל: tmlm@intelligence.org.il

או בטלפון: 03-549701900 (שלוחה 5)

ההשתתפות בערב ההוקרה על בסיס הרשמה מראש בלבד

בקרו באתר האינטרנט שלנו: www.intelligence.org.il

שמרו על קשר - הצטרפו אלינו, מסרו את כתובת הדואר האלקטרוני שלכם והעבירו לחברים נוספים!

רואים מל"מ יופץ בדואר אלקטרוני אחת לחודש. נשמח לקבל משוב: התייחסויות, תגובות ובקשות:

newsmlm@intelligence.org.il

תודה,

יוכי ארליך, עורכת "רואים מל"מ"
וחברת הנהלת המרכז

תודותינו

לד"ר שמעון אביבי ראש ועדת קרנות הנצחה במל"מ, לאבנר א', לנאוהו אגמון בן-אלקנה, לעמוס גלבו, לדובר צה"ל, למזכירת המל"מ נטע זיו-אב, לגדי זהר ראש ועדת מורשת ותכנים, לרע"ן פרט בחמ"ן סא"ל ורד לב קרוק, לזמירה לביא, לאפרים לפיד, ליענקלה מן אוצר מאגר המל"מ, ליגאל סימון, לשוניה פכט מש.מ.2, לנעם שפירא מנכ"ל "אגמון" על הסיוע בהכנת החומר ולכל האחרים שתרמו.

אירועים במל"מ

שריינו ביומנכם

■ יום שלישי, 6 בספטמבר 2011:

כנס החברים השנתי. הזמנות ישלחו בסמוך למועד האירוע.

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת

